De guitenstreken van Hans en Frans

Stella Mare

bron
Stella Mare, *De guitenstreken van Hans en Frans*. Van Holkema en Warendorf, Amsterdam 1902

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/mare028guit01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

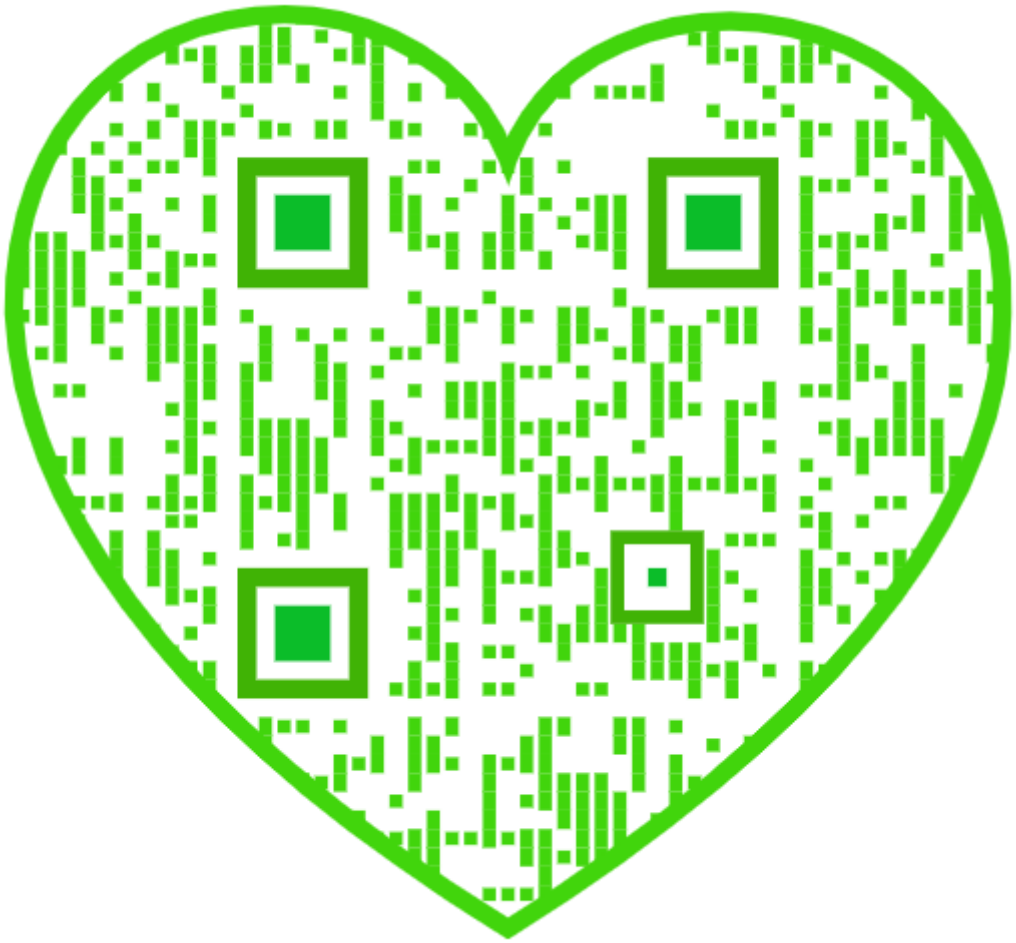

De Smulpartij.

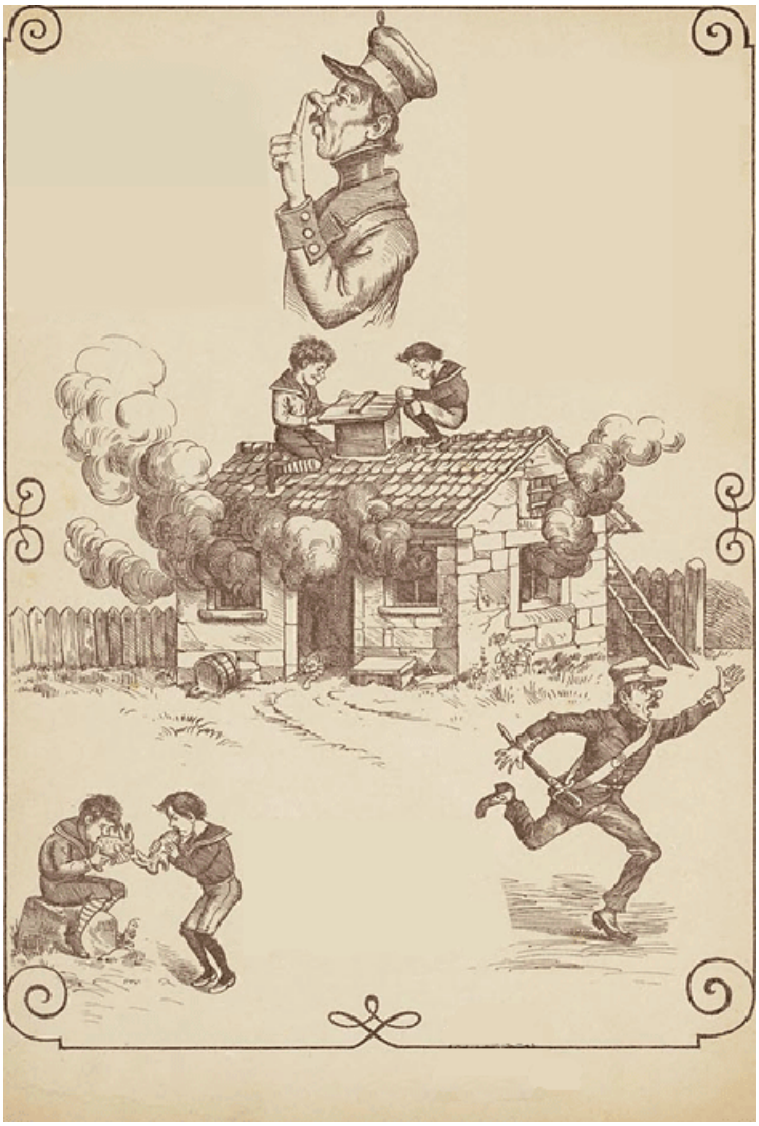

Komt, kinderen, weest nu eens allen stil,
En luistert naar wat ik u vertellen wil,
Van twee stoute bengels, die heel hun leven
Niets dan ondeugd en stoutheid bedreven.

Voortdurend hoorde de commissaris de klacht:
‘U geeft nooit genoeg op die kwajongens acht!’
Was er nu in het vervolg iets van hunne streken bekend,
Dan verscheen dadelijk bij hen een booze politieagent.

Dat hinderde natuurlijk de beide jongens zeer,
En zij spraken: ‘dat gebeurt nu werkelijk niet meer,
Dat zoo'n ellendige diender zijn neus overal in steekt,
En altijd die laffe kletspraatjes preekt.’
En één in hun' boosheld, en één in hun haat,
En één in hun' ondeugd, en één in hun kwaad,
Zwoeren zij beiden, dat zij niet zouden rusten,
Vóór de politieagent er eens flink van zou lusten.

Op het dak klommen nu de beide snaken
Juist, toen de kachel vuurrood stond te blaken,
Omdat er heden, als groot festijn,
Door den agent werd gebraden een lekker konijn.

Met spijkers, hamers en hout belaan
Zijn de bengels gauw aan het werk gegaan.
En timmerden, - wie zou het ooit gelooven? -
Den heelen schoorsteen dicht van boven.

De rook sloeg nu dadelijk naar beneden.
De stoute bengels lachten tevreden.
Maar de agent riep verschrikt: ‘Wat is er aan de hand?’
En jammerend gilde hij: ‘helpt, brand, brand!’
En toen de agent op den loop was gegaan,
Kwamen behoedzaam de twee jongens aan,
En haalden fluks de konijnen uit de pan
En smulden er beiden lekkertjes van.

En zij grinnikten beiden: ‘Met goed fatsoen,
Kan die nare agent het er voorloopig meé doen,
Want terwijl hem de honger nu vreeselijk plaagt
Is hij door ons uit zijn eigen huis gejaagd!’

Door het IJs gezakt.

De dikke Willem van der Pol
Heeft steeds zijn hoofd met onzin vol.
Rond als een hoepel zijn zoo waar
Zijn beide beenen, kijkt het maar.
En steeds vertelt hij al zijn' vrinden:
‘In *mijn* hoofd is het meest verstand te vinden.’
En hij tapt moppen altijd door
Zoodra hij vindt een luisterend oor.

Maar Hans en Frans, die 't niet kan schelen,
Begint dat gebluf al gauw te vervelen.
Zij zinnen en peinzen dag en nacht,
Tot daartegen iets is bedacht.
Zij spraken tot hem: ‘Hij is wijs,
Die hedenmidden op het ijs
De menschen 't allermeest vermaakt,
En hen het meeste lachen laat!’

‘Goed,’ zei nu Willem, in zijn schik,
‘De alleraardigste ben ik.
Geen zal zich dan ook wel vermeten,

Nog geestiger dan *ik* te heeten.’
De weddenschap ving 's middags aan.
Frans kon goed beentje overslaan.
Hans danste, doch dit hieip geen zier,
De menschen hadden geen plezier.

Maar Willem zei: ‘Kijkt nu naar mij,
Maar laat mij eerst een plaatsje vrij,
En ziet naar mijne kunstige stukken,
Die heden zeker niet mislukken!’
Terwijl hij met de armen zwaait
En vroolijk met zijn mutsje waait;
Daar scheurt zoo waar het ijs vaneen
En Willem zakt er nu doorheen.
Nu spartelt hij, en gilt heel luid.
Dàt ziet er heusch héél grappig uit.
Hij heeft de lachers op zijn hand,
Maar nooit had hij zóó erg het land.

Een Kippengeschiedenis.

De grootste trots van boer Nimmerzat
Was, dat hij vier hennen en twee hanen bezat,
Met een vederpracht, zóó schoon en rijk,
Aan geen van de kippen uit het dorp gelijk.

Maar, wee, als er eens iemand kwam,
Die een veertje uit zijn kippenhok nam,
Dan kwam dit hem heel duur te staan,
Daarvan wil ik u eens vertellen gaan.

De jongens zamelden veeren, dat zag de boer,
Hij snapte de bengels, want hij lag op de loer,
Het was toen tot straf, dat Hans verloor
De helft van zijn rechteroor.

En Frans hield hij zoo stevig bij zijn haren beet,
Dat hij niet alleen veel pijnen leed,
Maar dat zij meteen uit zijn hoofd werden gerukt
En hij er uitzag als een kip, zoo kaal en geplukt.

De jongens hadden nu veel verdriet,

Maar geen van beiden die 't daarbij liet.
Zij plukten eerst alle kippen kaal,
En verschaften hen daarna een heerlijk maal.

Zij weekten eerst brood in brandewijn
En gaven dit alles aan groot en klein,
En dronken werd heel gauw - 't is waar,
De heele kale kippenschaar.

Den kippenboer, den gierigaard,
Bleef deze aanblik niet bespaard.
Hij vloekte, dreigde, raasde, tierde.
Bij het zien van het dronken pluimgedierte.

Hij schreeuwde luid: ‘'t Is een schandaal,
Nu zijn mijn lieve kippen kaal!’
Hij trok in wanhoop en tot besluit
Zich zelf nu ook de haren uit.

De Geschiedenis van de Sneeuwpoppen.

Een sneeuwpop te maken geeft allen plezier,
Ook Hansje en Fransje, - dat ziet gij hier.
Maar buurman Jansen is een nare man,
Die kinderspelen nooit lijden kan.
Met kokend water flink belaan
Wil hij de sneeuwpop begieten gaan,
En toen hij den sneeuwman terdege begoot,
Is hij gesmolten en was hij dood.
‘Ik zal je leeren,’ bromt nu Hans,
‘Ik zal me wreken,’ roept nu Frans.
Zij maken dadelijk bij den muur
Ieder een sneeuwpop, heel sekuur.

En in den mond, zonder geruisch
Gaat van de pomp er achter, - een buis,
Toen Jansen nu de poppen zag staan
Is hij er weer met heet water heengegaan.
Hij sprak: ‘Dat is nu zeker de laatste keer,
Ten derde malen, doen zij het niet meer,
Want zie ik de bengels, geloof 't mij.
Zij blijven nu van een nat pak niet vrij!’

Maar nauwelijks komt hij bij de poppen aan,
Of beiden zijn aan 't spuwen gegaan.
Het water stroomt nu heel geducht
Van beide kanten; hij snakt naar lucht.
Zóó hard besproeit hem iedere man,
Dat hij zich niet meer bewegen kan:
Zijn hoofd, zijn voeten en zijn oor.
Door het ijskoud water nu bevroor.
En Hans en Frans, dat ziet gij hier:
Bleven steeds pompen en hadden plezier.
Van Jansen waren ze voor goed bevrijd
Zich zelven hadden zij pret bereid.

De Koekendans.

Hier ziet gij bakker Kogelrond,
Hij weegt precies drie honderd pond,
Hij bakt zoo vreeselijk klein het brood,
Dat ieder lijdt door hongersnood.
En dagelijks doet hij zich te goed,
En dikker wordt hij steeds vol spoed,
Maar dunner wordt, dat ziet gij gauw,
Mijnheer, het kind en ook mevrouw.
Van dikte kon hij niet meer loopen;
Kon zelfs zijn brood niet meer verkoopen,
En vaak dacht hij in bange uren:
'Hoe lang zal dat getob nog duren?'
Eens maakt hij, zooals hij vaker deed,
Veel honderd koeken weer gereed,
En vergenoegd berekent hij al,
Wat hem die massa wel opbrengen zal.
Maar eensklaps geeft hij eenen gil,
'Wat is daar toch om Hemels wil?'
O ziet die witte spoken aan,
Die plotseling dreigend voor hem staan.
Van angst laat hij de koeken vallen,
Gebroken zijn ze natuurlijk allen.

Hij springt van links naar rechts als dol,
De bakkerij lijkt een betooverd hol.
Zoo dansend wordt hij dun als een pier,
De spoken hebben veel plezier,
En wie was de schuld van dezen dollen dans?
Wel, onze bengels, - Frans en Hans.

Een nieuwe Guitenstreek.

Met haar mops, - een kogelronde,
Ziet men hier tante Kunigonde,
Trotsch als deze, geen haartje minder,
Wandelt naast haar juffrouw Splinder.

Beiden voelen zich geducht
Hoog de wipneus in de lucht,
Vinden zij zich zeer voornaam
En zij kijken niemand aan.

Hans en Frans komen gezwind,
Lachen om mops en hazewind.
Noemen de dames: ‘slanke takken.’
Geschikt om eens een poets te bakken.
Een ooievaar, een mager dier
Met lange pooten, ziet gij hier.
En een eend met een strikje aan,
Loopt zachtjes waggelend naast hem aan.

Een iedere bengel houdt den band,
Waaraan de dieren, in zijne hand,
En knoopt dit ongemerkt en gauw

Snel vast nu aan het hondentouw.

Wat het eind is van de geschiedenis?
Dat raadt gij allen heel gewis.
De mops van juffrouw Kunigond
Ging er van door en wel terstond.
De hazewind van juffrouw Splinder
Had van den mops altijd veel hinder,
Daarom was hij zeer verheugd en blij
Te kunnen ontsnappen aan zijn zij.
Zoo loopen nu, tot ieders plezier,
De beide dames, met een vreemd dier.
Met heel de straatjeugd er achter aan,
En iedereen blijft lachend staan.

De vliegende Molenaar.

Van buiten wit was door het meel,
De molenaar Van Diel,
Van binnen was hij, - koud als ijs,
En pikzwart was zijn ziel.

Vroeg soms een arme boer hem eens
Zijn zakje meel te malen.
Dan waren 't zijn lange vingers, die gauw
Een' maat vol meel eerst stalen

Dat hoopte hij in stilte op
Bij alle zijne schatten,
Zoodat de kelder nauwelijks haast
Nog meer meel kon bevatten

Toen 't eens buiten heel windstil was,
Zet Diel zich tot een slaapje neder,
En leunend tegen eene wiek
Denkt hij: ‘straks werk ik weder.’
Hij slaapt en snorkt nu als een os,
De bengels, die hem vinden,

Halen terstond een heel lang touw
Om hem aan een' wiek vast te binden

Daar neemt de wind zijn wangen vol,
De wieken beginnen te waaien;
En molenaar Diel spartelt als dol,
Hier kan men hem zien waaien.

Snel openen zij den kelder nu,
En de gestolen buit
Waait door den hevigen wind
Weldra de deuren uit.

Het gestolen meel vliegt lustig voort,
De molenaar blijft waaien.
De bengels roepen hem vroolijk toe:
‘Ik wensch je veel plezier bij het draaien!’

Een aangename Nacht.

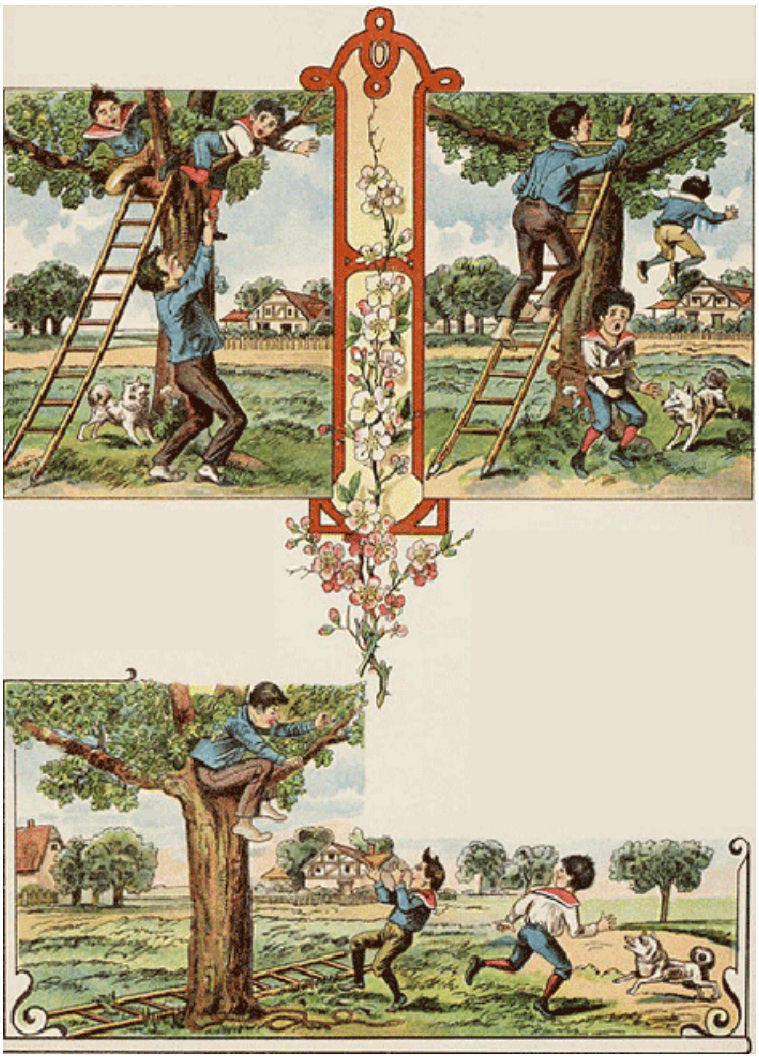

Hoog in den boom zijn zij gezeten.
En zitten noten daar te eten.
Maar buurman, wien de boom behoort,
Is bij het zien daarvan verstoord.
Al spoedig grijpt hij van de jongens een'
En trekt dien stevig aan zijn been;
Doet dan wat hem het beste past
En bindt hem nu heel stevig vast.
Tot Frans zegt hij: ‘Kom hier, mijn zoon,
Ook gij krijgt eindelijk eens uw loon,
Ik laat u beiden, lieve snaken,
Eens kennis met mijn roede maken.

Ik haal u uit den boom vandaan,
Uw snoepen komt u duur te staan,
En Bello, mijne lieve vrinden,
Zal verder raad wel met u vinden!’
Maar ziet, met een paar koene sprongen
Springt naar beneê de stoute jongen,
En gooit, - die inval is niet dom -

Zoo gauw hij kan de ladder om.

Bevrijdt dan Hans zoo gauw hij kan
En stoort zich niet aan 't gegil van den man,
En voor de bengels weg nu l{problem}epen
Zij spottend nog ten slotte riepen:

‘Kom, buurmanlief, haal ons toch in,
En maak met het straffen een begin,
En zeg tot Bello dat hij ons bijt,
Als gij uit den boom verlost eerst zijt!’

Den bengels hoorden tot hun verblijden
Den buurman gillen en hard schreien,
En jammerend heeft hij heel den nacht
Hoog in de boomen doorgebracht.

De vastgespijkerde Nachtwacht.

Nachtwacht zijn is lang geen pret.
Als ieder rustig ligt te bed,
Moet hij den heelen nacht steeds waken
Voor het heil en heul van tal van zaken.

Bekend in het dorp is deze man,
Die alles doet, wat hij maar kan.
Die nimmer zijnen plicht vergeet,
En alles uit het dorp steeds weet.

Nog nooit had iemand ooit gehoord,
Dat de nachtelijke rust hier werd verstoord.
Daarom sluit van het waken moe
De brave man zijn oogen toe.
Hij sluimert onder den lindeboom
En droomt den allerschoonsten droom.
Opeens, - wie zie ik daar genaken?
Natuurlijk weer onze beide snaken.
En ieder steelt spies, hoorn en wat hij kan,
Van den slapenden ouden man,
En Fransje, onze looze guit,

Trekt hem zelfs zijn laarzen uit.

Zij nemen hem ook lantaarn en hoed,
En spijkeren dan sekuur en goed
Zijn mantel aan den lindeboom,
Terwijl hij rust in zoet gedroom.

En als de maan aan den hemel blinkt,
Door het dorp opeens de brandhoorn klinkt,
En ieder loopt zoo hard hij kan.
Ontwaakt is ook de oude man.
Maar als hij op 't brandsignaal,
Zich voort wil snellen, o, schandaal!
Daar merkt hij tot zijn verergernis,
Dat hoorn en spies verdwenen is.
En hij zich wenden kan noch roeren.
En alle gapende, slaapdronken boeren
Zien vol verbazing den nachtwacht aan,
Maar de bengels zijn gauw op den loop gegaan.

De lastige Vliegen.

Zoo gierig als juffrouw Klapperbeen,
Is er in 't heele dorp geen een.
Haar gezicht staat altijd zuur,
En wat ze koopt vindt ze véél te duur.
Haar trots is een servies van porselein,
Zoo fraai kan er geen tweede zijn,
Zij eet er van dag in dag uit,
Wat koek, wat kaas en een beschuit.
Eens toen zij juist haar dutje deed,
Stonden de bengels weer gereed.
En kriebelend kwam een pauweveer
In haar lang, tanig halsje neer.

Half slapende roept natuurlijk ‘auw’
Onze gierige, magere juffrouw.
Zij denkt: ‘'t zullen vliegen zijn,
Wat doen die beesten mij toch pijn!’
De bengels krieb'len vol vermaak,
De oude juffrouw in haar' slaap,
Die nu terstond geheel ontwaakt,
En driftig met armen en beenen slaat.

Van vliegen merkt zij nu geen spoor,
De jongens kriebelen haar aan 't oor,
In neus, aan kin, aan lip en mond, -
Zij maken het wel wat àl te bont!
Op eens slaat zij op goed geluk
Het porselein serviesje stuk,
En meent dat zij bij deze jacht
In eens alle vliegen had omgebracht.
Maar 't duurt geen oogenblik, of jawel,
Daar begint weer het vreeselijk kriebelspel.
Toen is zij aan 't oprapen der scherven gegaan
En snikte: ‘dat hebben die lastige vliegen gedaan!’

Het Kattenconcert.

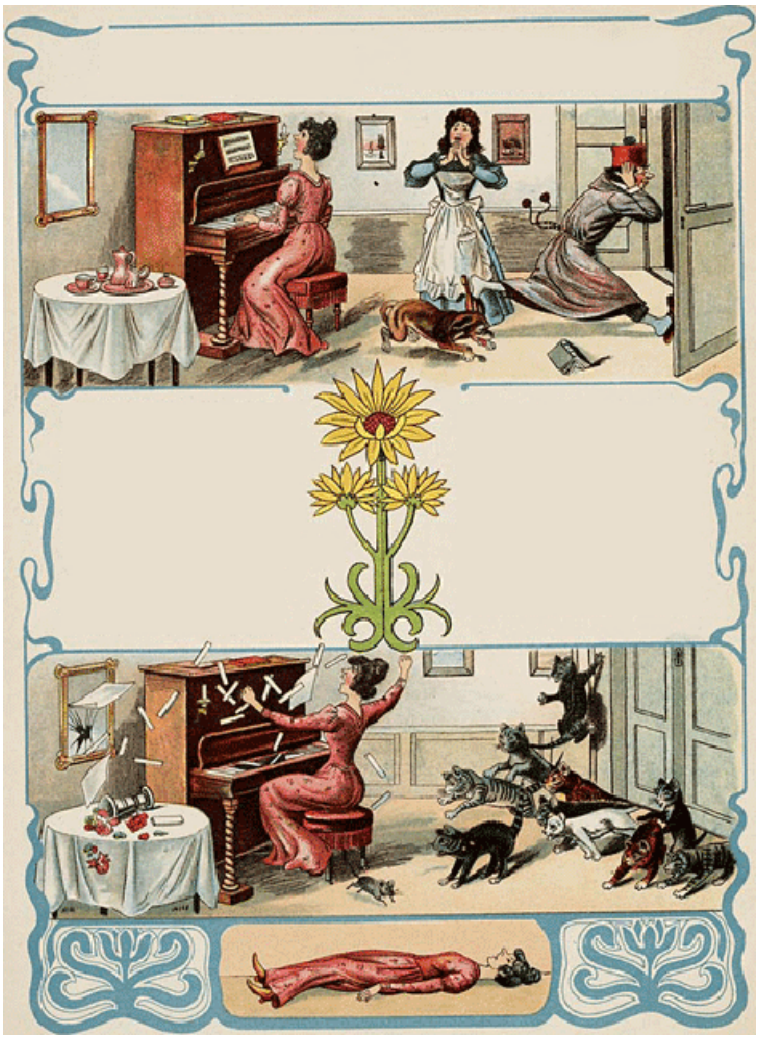

Piano speelt, - maar heel erbarmelijk,
Dag in dag uit mejuffrouw Jammerlijk,
En daarbij zingt zij, tot tijdverdrijf,
Maar - zeldzaam leelijk - dat's buiten kijf.
Zij zingt, van muzikaal gevoel ontroofd,
Een ieder schudt bedenkelijk 't hoofd.
Zelfs kat en muis stond die muziek niet aan.
Zij zijn met den schoothond uit huis gegaan.
Ook Hansje en zijn vriendje Fransje
Scheen die muziek te slecht zelfs voor een dansje,
Zij wilden, dat het mensch voortaan zou zwijgen,
Zij zouden haar er wel toe krijgen.

En voor dat doel besloten zij te vatten
Vier poezen en een achttal katten.
De jongens wachten nu net zoo lang,
Tot de juffrouw weer begint met haar gezang.

Toen nemen zij beiden met elkaar
De hard-miauwende kattenschaar,
En klemmen daarop heel bedaard

Tusschen de deur vast elke staart.
Een luid gepiep, een scherp miauw,
De juffrouw valt al bijna flauw,
En slaat onder het hullen en het proesten
Der katten, - eerst kapot de toesten.

Een onmacht volgt, dat begrijpt gij wel,
En uit is 't nu met zang en spel.
De katten worden gauw verlost,
De jongens lachen uit vollen borst.

Nu zal de juffrouw nooit meer spelen,
Noch iemand met haren zang vervelen,
Want toen zij beter was - o spijt! -
Was zij voor goed haar altstem kwijt!

Dokter Levertraan.

Ontbood men dokter Levertraan,
Dan kon men er altijd vast op staan,
Dat hij, al ging 't ook op dood en leven,
Den zieke slechts *levertraan* wilde geven.

En als hij naar een kind soms ging,
Uit zijne zak een flesch steeds hing
Met *levertraan*, die kort en goed
Steeds ieder kind genezen moet.

Toen Hansjes kleine teen eens pijn heeft gedaan,
Was zijn eenige geneesmiddel, *levertraan*,
En Frans, die eens niet goed kon slikken
Dacht door de *levertraan* te stikken.

Twee flesschen vol moest ieder nemen,
Maar baat daarbij vonden zij geene
Daar Fransjes keel steeds erger zwol,
En Hansje werd van de pijn haast dol.

Toen namen beiden een besluit:

Zij goten snel de levertraan uit
Al in des dokters besten hoed;
Verdwenen daarna toen met spoed.

En toen de dokter een vriend ontmoette,
Dien hij met den hoed van het hoofd begroette,
Stroomde, als een lange, gele plas,
De vettige levertraan langs zijne jas,

Langs zijn gezicht, zijn haar, zijn mond
Stroomde nu ook de levertraan terstond.
Op straat bleef dadelijk ieder staan,
En keek naar dokter Levertraan.

En alles bleef vast aan hem kleven,
Nooit heeft hij *'levertraan'* meer voorgeschreven,
En Hans en Frans hadden pret voor tien,
Maar Dokter Levertraan liet zich nooit meer zien!

De trotsche Majoor.

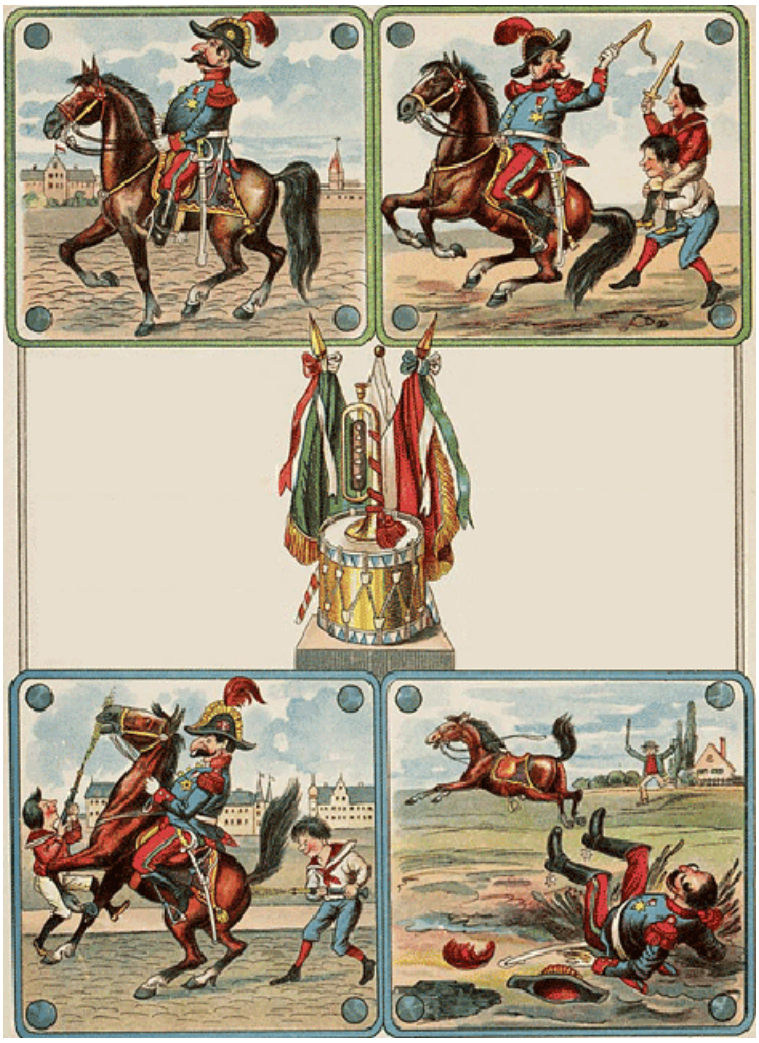

Een zeker welbekende majoor,
Komt groot zich als een koning voor,
Zoodra hij is te paard gezeten,
Wil hij van niemand meer iets weten.

Maar heel snel kan het paard nooit gaan.
Het dier is daarvoor te zwaar beladen.
Want, denkt eens aan, driehonderd pond
Weegt de majoor Van Dietersrond.

Eens reed de majoor weer te paard,
En onze bengels, stout van aard,
Roepen nu dra uit spotternij:
‘Geeft acht, - daar komt het regiment voorbij!’

Het paardje steigert, de zweep valt neer,
En treft de bengels keer op keer.
Terstond roepen nu onze beide helden:
‘Wacht maar, d{problem}t zal ik u vergelden!’
Iets later had de majoor dit weer vergeten.
Hoog op zijn ros was hij gezeten,

Want hij reed mee met de parade,
De bengels kennen geen genade.

Maar spoten, 't is wel haast te dol,
En paard èn ruiter de oogen vol
Met water, Hans en Frans wat leeper,
Spuit 't paard vlak in den neus met peper.

Het paard verschrok, begon te steigeren,
En was zoo beleefd zijn diensten te weigeren,
Zoodat de trotsche majoor
Zijn paard en zijn schako verloor.

Hij zelf viel daarop in 't zand,
Verloor daarbij zijn verstand.
Want zijn hoofd kon dien schok niet goed verdragen,
De bengels zullen hem nu nooit meer plagen!

Een smakelijk Middagmaal.

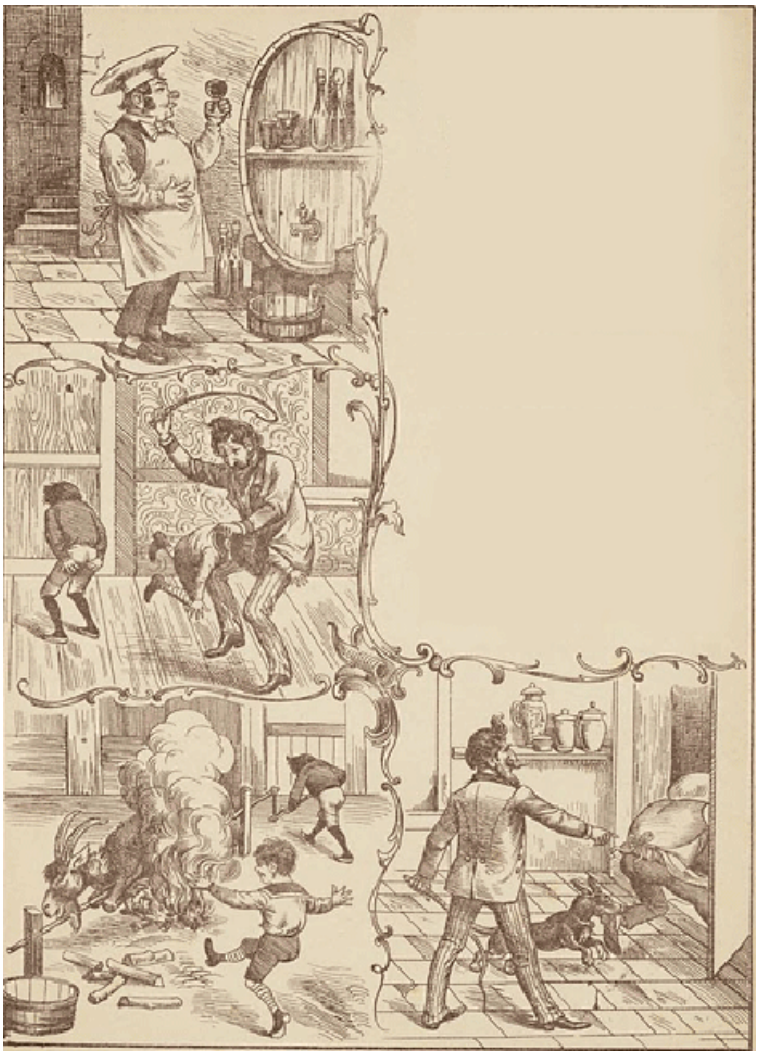

De dikke kok van het kasteel
Bederft van het eten het grootste deel.
Hij zegt, dat de bengels er schuld aan zijn,
In waarheid komt het door den wijn!

Zij kregen - onverdient - menig pak slaag,
Maar de jongens, in hunne wraak niet traag
En altijd even moedig - nimmer laf,
Bedachten voor den kok een uitstekende straf.

Eens braadde de kok voor een feestdiner
Een prachtige, malsche, jonge ree,
Dat, door de geopende k{problem}ukendeur,
Door 't huis verspreidde eenen heerlijken geur.

Ook onze bengels rooken dit,
En zagen het prachtige dier aan het spit,
En fluks is weer eene grap bedacht,
De jonge ree wordt weggebracht.

Zij halen nu gauw uit een hok,

Een ouden, pas gestorven bok.
Aan 't spit hangt nu ons jongenspaar
Den ouden bok, met huid en haar.

De lucht van het verzengend vel
Waarschuwt den leugenkok heel snel.
Hij wordt doodsbleek, zijn adem stokt
Bij het zien van dezen ouden bok.

Natuurlijk kreeg de oude kok
Het met den slotheer aan den stok,
Die over dit bedrog ontdaan
Hem gebood, terstond naar huis te gaan.

De bengels aten nu, voor hun diner,
De overheerlijke, malsche ree.
En bij het gekijf van kok en mijnheer,
Smaakte de ree hen des te meer!